

SWEDENBORG, EMANUEL
JOHANSSÉN, CHRISTIAN

**Utkast om äktenskapets nöjen. Öfversatt
från författarens egenhändiga manuscript.
=Anon.= Stockholm, tryckt hos And. J.
Nordström, 1787.**

Stockholm
1787

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

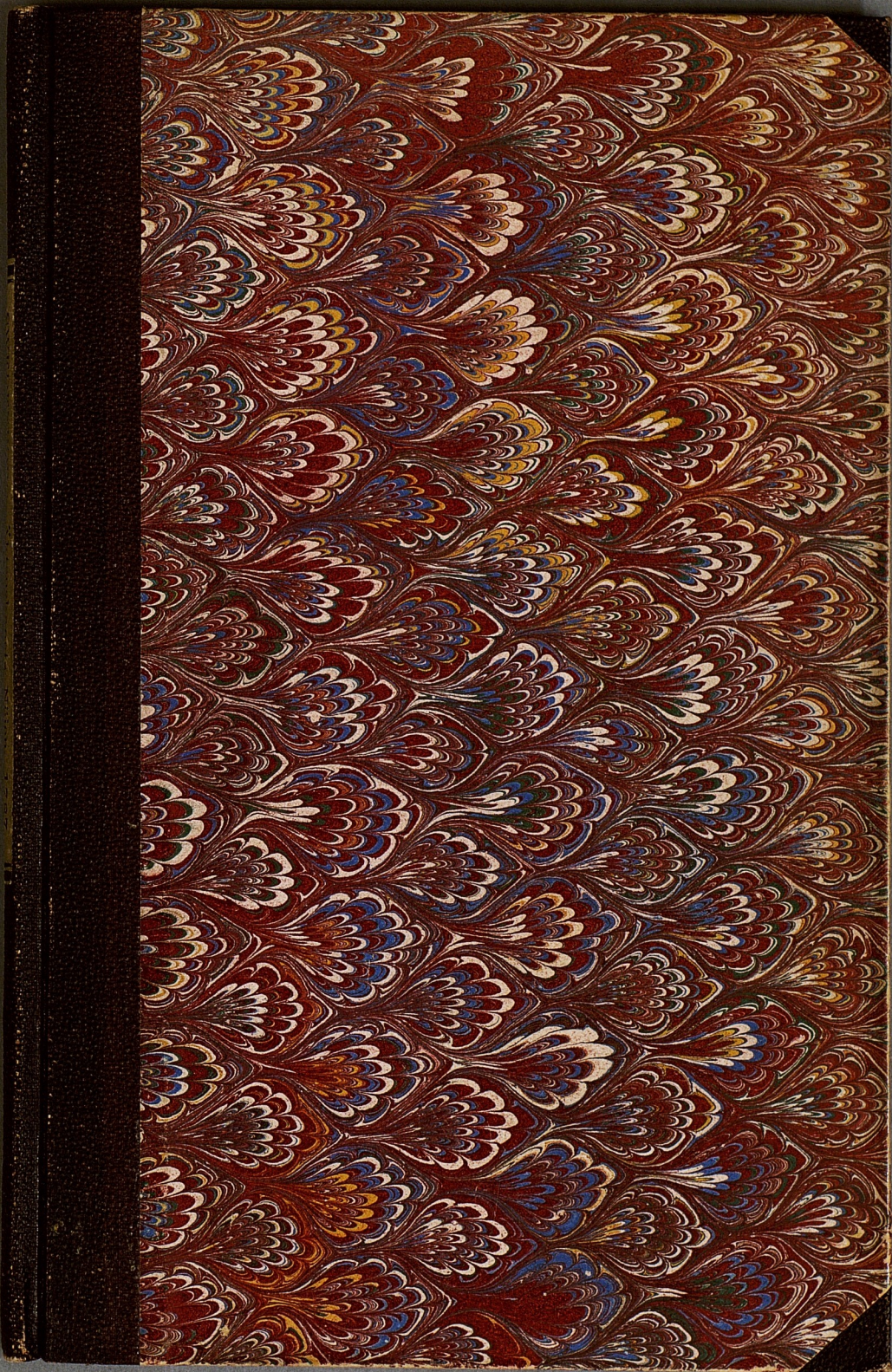
- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

67A.16

Svedenb.

Tsch.

Sv. övers.

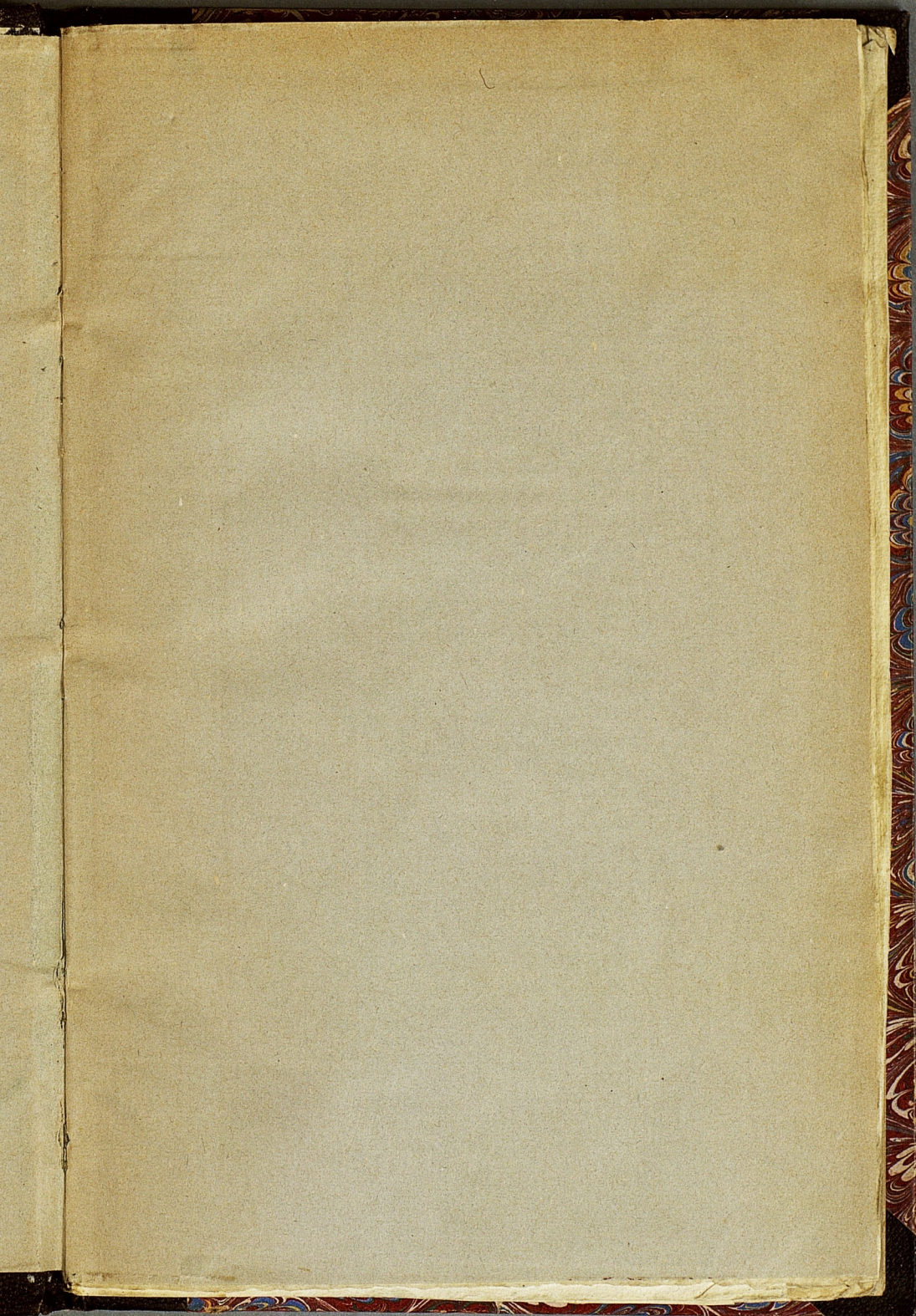
Svedenb

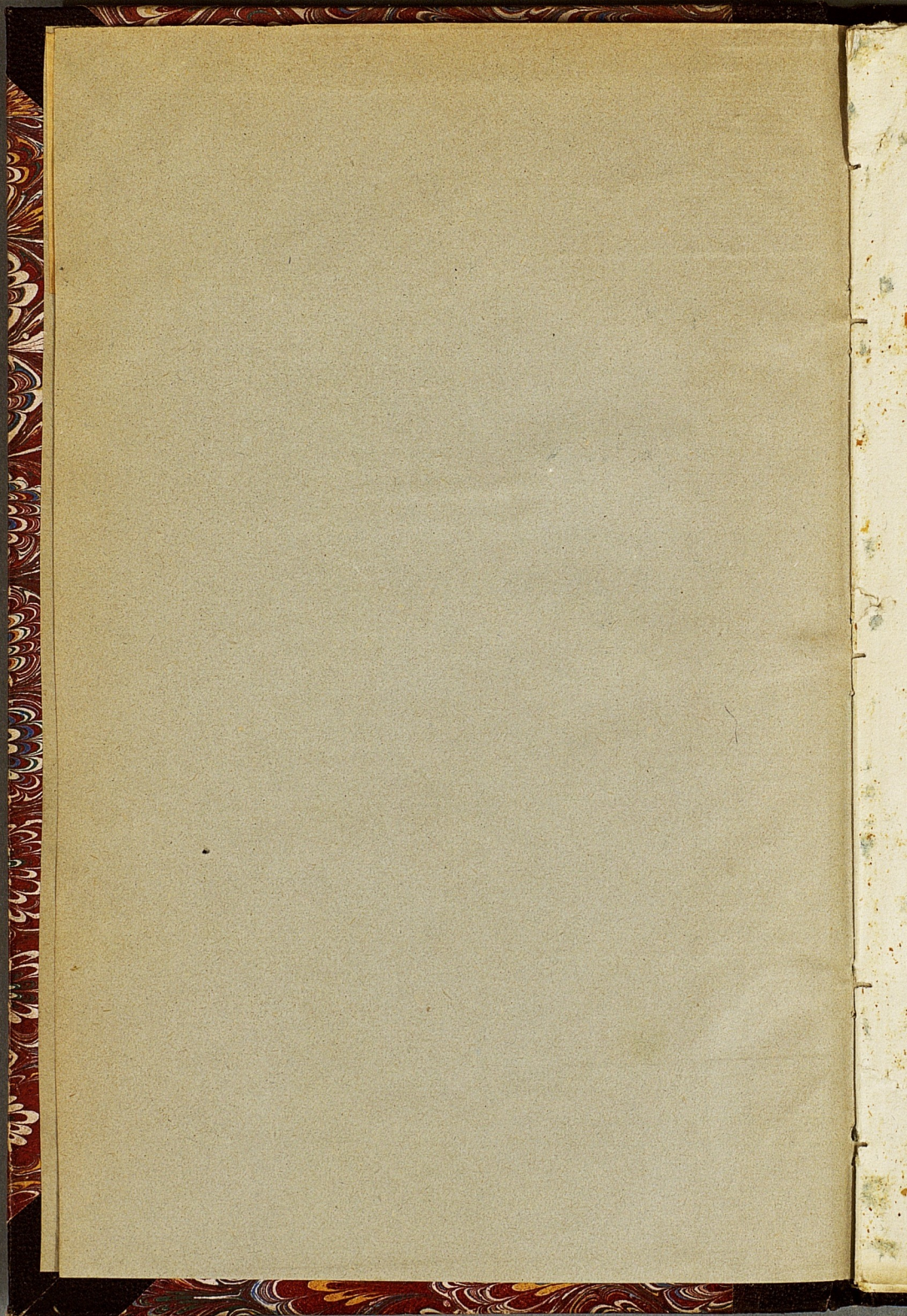
Tsch.

Sv. övers.

0

Ex. A

Gustava Eleonora Siindahl född Gjern-well

UTKAST

om

ÄKTENSKAPETS NÖJEN.

Öfversatt

Från

Författarens egenhändiga Manuscript.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS AND. J. NORDSTRÖM,
1787.

Defistas itaque in te quærerere, quæ sunt bona opera
quæ faciam, aut quid boni faciam, ut vitam æternam
accipiam; abstine modo a malis ut peccatis, et specta
ad Dominum, ac Dominus docebit et ducet.

SWEDENBORG.

STOCKHOLM,
Tijetigt hos And. J. Norström,
1787.

I.

Hvem skulle vål i detta tidehvarf kunna tro, at *Horeriets nöje* hos menniskan, utgör sjelfva afgrunden, och däremot *Åktenskapets nöje* sjelfva Himmelen? följaktreligen, at så mycket man är fågnad af det ena nöjet, är man afskild från det andra: ty så mycket menniskan är i Helfveret, så mycket är hon ej uti Himmelen? Eller hvem ville nu för tiden tro, at *Horeriets kärlek* är sjelfva roten til alla de orena lustar tom finnas uti helveter, men åter *Åktenskapets kyska kärlek*, en grundkärlek för all den Gudomeliga välvilja, och all den kärlek som finnes uti Himmelen: följaktreligen, at så mycket menniskan är i *Horeriets kärlek*, så mycket är hon i all slags kärlek til ondt, om ej i vårket, dock i åtrå dertil; men tvärtom, så mycket menniskan är i *Åktenskapets kyska kärlek*, så mycket är hon i all slags kärlek til godt, om ej i vårket, dock i åtrå? Ja, kunde vål någon i vår tid tro, at den, som är i *Horeriets kärlek* tror ej något af ORDET, och således ej något af Förfamlingens Lårostycken, utan nekar Gud i sit hjerta; men tvärtom, at den, som är i *Åktenskapets kyska kärlek*, har kärlek til Nåstan och Tro, samt kärlek til Gud? Orfaken, at detta nu för tiden är obekant, härrör deraf, at Förfamlingen är kommen til des yttersta tidepunkt, och i anteende til det Sanna och Goda likasom ödelagd; och i så beskaffade omständigheter,

heter, åga Helvetets krafter den verkan på menniskor, at de lätteligen öfvertygas, det horerier ej äro afsky värde, och ej vederstyggeliga; och deraf uprinner sedan den ömkansvärda Tron, at äktenkap och horeri ej äro i sjelfva verket åtskilda, utan blott i afseende til ordningen, då likväl dem emellan är en sådan skilnad, som emellan Himmel och Helvete. At de äro sin emellan skiljagtige, skall ses i det följande.

Håraf kommer nu, at Himmelen och Förfamlingen i ORDETS andeliga mening förstås under Bröllop och Äktenkap, och at Helvete, och förkastandet af alla Förfamlingens Lärostycken, i ORDETS andeliga mening, förstås under horerier och okyskheter.

II.

Efter som horeri utgör helvetet hos menniskan, men äktenskapet himmelen, följer, at i mon man älskar horeri, i samma mon skiljer man sig från Himmelen; följakteligen, tillsluta horerier himmelen och öppna helvetet; och detta sker så mycket man tror dem vara tillätelige, och framför äktenskapet finner nöje uti dem; hvarföre en som bestyrker hos sig horerier, och begår dem med viljans lof och samtycke, samt bår afsky för äktenkap, den tillsluter Himmelen för sig, ända så långt, at den omsider ej tror något af ORDET och af Förfamlingens Lärostycken, ja, blir aldeles sinlig, och efter döden en ande uti helvetet, ty, som
 ofvan.

öfvanföre nämdes, utgör horeriet helvetet, och därför är en horkarl helvetets verktyg, och en form för des influence. Då nu horeri är af den beskaffenhet, följer, at om ej menniskan afstår ifrån alla horerier, om hon ej flyr dem, ja, om hon ej bär för dem, afsky, såsom för helvetet, så tillsluter hon himmelen för sig, och kan ej blifva delaktig af des uplifvande krafter. I sådant tillstånd, fattar hon den tankan, at äktenkap och horeri är alt et, endast med den skilnad, at äktenkaper, böra vårdas i Samhället, för ordningens skull, och i afseende på barnens upfostran, men at horerier, ej äro brottslige, emedan genom dem äfven fortplantning kan ske, och, at de ej äro kvinnorne til skada, emedan de kunna med dem uthärda; samt, at genom dem befolkningen underhålles, vetandes ej, at sådane omdömen, til förmon för horeriet, upstå ifrån helvetets djup, och at människans kättjefulla och djuriska natur, som hon har ifrån födseln, drar til sig och understödjer dem, jämförelsevis som Svi-
nen föda sig med fågnad af stinkande orenligheter. At sådane slurlatser, som beherrska nu för tiden de slåftas sinnen och öfvertygelfer i den Christna verlden, äro likasom dunster ifrån helvetet, skall ses uti det följande.

III.

På hvad sätt äktenkapet kan utgöra himmelen och horeriet helvetet, synes af ingenting bättre, än af deras ursprung. Ursprunget
til

til den fanna äktenkaps-kärleken, grundar sig uppå HERRANS kärlek emot Församlingen, deraf kallas HERREN uti ORDET Brudgume och Man, och Församlingen Brud och Hustru. Ifrån detta äktenkap är Församlingen Församling, både i större och mindre afseende. Församling i mindre afseende utgör en sådan människa, uti hvilken Församling är. Deraf synes, at HERRANS förening med en Församlings människa, är sjelfva ursprunget til den fanna äktenkaps-kärleken. Men at denna förening kan vara ursprung dertil, härrör deraf, at HERRENS förening med Församlingens människa, är förening emellan Godt och Sant. Af HERREN är det goda, och hos människan är det fanna. Häraf upkommer den föreningen, som kallas Himmelska Äktenskapet. Ifrån detta äktenkap härflyter den fanna äktenkaps-kärleken emellan 2:ne makar, så framt de äro i sådan förening med HERREN. Deraf synes då, at den fanna äktenkaps-kärleken är allena af HERREN, och finnes hos dem, hos hvilka det goda och fanna är förenadt, och hvilket är ifrån Honom. Emedan föreningen dem emellan är inbördes, och svarar til hvarandra å ömse sidor, så säges det af HERREN, at de äro uti Honom och Han uti dem. Joh. 12: 20. Denna förening, eller detta äktenkap är ifrån Skapelten så inrättadt, at mannen är skapad at föreställa det *Sannas förstånd*, och kvinnan det *Godas tilgifvenhet*; följakteligen, mannen at vara *sant* och kvinnan at vara *Godt*. När det

fan-

fannas förstånd, som är hos mannen, gör ett med det godas tilgifvenhet, som är hos kvinnan, så varda deras 2:ne sinnen uti ett förenade, denna förening utgör det andeliga äktenskapet, hvarifrån äktenskaps-kärleken har dess ursprung, ty då tvänne personers inre sinnen äro förenade så, at de äro likafom et enda, då upkommer kärlek dem emellan, och denna kärleken, som är det andeliga äktenskaps kärlek, då den (*igenom influence*), nederstiger uti kroppen, förvandlas til naturlig äktenskaps kärlek. At det så förhåller sig, kan hvar ock en, om han vill, klarligen finna. Makar, som inbördes älska hvarandra, i afseende på det invärtes och sinnets ådelhet, de älska jämväl hvarandra inbördes å båda sidor, i anseende til kropparne. Det är bekant, at all kärlek nederstiger i kroppen ifrån det inre sinnets benågenhet, och med mindre den hade et sådant ursprung skulle ingen kärlek gifvas. Nu, emedan äktenskaps-kärleken, leder uprinnelse ifrån äktenskapet emellan godt och sant, hvilket äktenskap i sit väsende utgör Himmelen, synes, at uprinnelsen til hor-kärleken härrör af äktenskapet emellan ondt och falskt, hvilket i sit väsende utgör helvetet. At Himmelen utgör äktenskap, kommer deraf, emedan alla uti himlarne äro i det godas och sannas äktenskap; och at helvetet består uti horeri, härrör deraf, at alla i helvetet äro uti det ondas och osannas äktenskap. Deraf följer,

at

at äkrenskap och horeri, äro mot hvarandra så stridiga som himmel och helvete.

IV.

Menniskan är så skapad, at hon skall utgöra Himmelsk kärlek, och således Guds beläte och Guds liknelse. Andelig kärlek, som är kärlek til det sanna är Guds beläte, och himmelsk kärlek, som är kärlek til det goda är Guds liknelse. Alla Englar i tredje Himmelen äro Guds liknelser, och alla Englar uti den andra Himmelen, äro Guds beläten. Menniskan kan ej blifva en kärlek, som är Guds beläte eller liknelse, om ej genom förening af det goda och det sanna, ty sant och godt älska innerligen hvarandra, och brinna at förenas, på det de måtte varda ett. Orsaken är, emedan det Gudomeliga goda och det Gudomeliga sanna utgå förenade ifrån HERREN, derföre skola de också vara förenade i Himmels Englar, och i Förfamlingens menniskor. Denna förening kan ingalunda gifvas, utan genom 2:ne inre sinnens förbindelse i ett; ty, såsom förr är sagt: Mannen är så skapad, at han må föreställa det Sannas förstående, följaktligen det sanna: och qvinnan är så skapad, at hon må föreställa tilgifvenhet för det goda, och således det goda; fördenskull finnes uti dem, förening emellan godt och sant. Ty äkrenskaps-kärleken, som nedstiger ifrån denna föreningen, är sjelfva medlet för menniskan, at blifva den kärleken, som är Guds beläte och

och liknelse; ty 2:ne Makar som äro uti Äkten-
 skaps kärlek af HERREN, älska hvarandra,
 inbördes och af hjertat å ömse sidor, och så-
 ledes ifrån det innersta. Och deraf händer,
 at änskönt de äro til utseende *tvänne*, äro de
 likväl til ändamålet *ett*. De äro *tvänne* i an-
 seende til kropparne, men *ett* i anseende til
 lefvernet; (eller det rådande lifs begäret som
 urgör lifvet) och detta förhåller sig jämförelle-
 vis som med våra ögon, äro de icke *tvänne*,
 men instämma uti *en* lypunkt? Likaledes ä-
 ro icke öronen *tvänne*, men *ett* i anseende til
 hörseln? Äfvenså båda armarne och båda för-
 terne äro de icke *tvänne* lemmar, men göra
 dock *ett*, i anseende til nyttjandet, eller lika-
 som skulle hand-arbetet ske af en arm, och
 gången af en fot. Samma egenkap hafva al-
 la tvåfaldiga lemmar hos människan, hvarföre
 de också hänföra sig, til det goda och det san-
 na: den lemman som är åt höger til det go-
 da, och den åt vänster til det sanna. Lika är
 det med mannen och hans hustru, då emellan
 dem finnes en sannskyllig Äkten-
 skapskärlek: de äro *tvänne* i anseende til kropparne, men
ett, i anseende til lefvernet; hvarföre också
 tvänne Makar i Himmelen, ej kallas *tvänne*
 Änglar utan *en*. Här af synes, at människan
 blir kärlekens form, och i följd där af äfven
 en Himmels form, hvilken genom Äkten-
 skapet utgör Herrans beläte och liknelse.

Människan födes i kärlek til det onda och
 osanna. Denna kärleken är en hor-kärlek.

B

Den

Den kan ej omvändas och förändras til andelig kärlek, som är Guds beläte, än mindre til Himmelsk kärlek som är Guds liknelse, utan genom det godas och lannas Äktenkap af HERREN, och sådant kan ej ske fullkomligen, utan genom tvänne inre sinnens och tvänne kroppars äktenkap. Däraf synes, hvadan det kommer, at äktenkap äro Himmelska och horerier helvetiska; ty äktenkapet utgör Himmels beläte, och den sanna äktenkaps-kärleken utgör HERRANS beläte, men horeri är helvetets beläte, och hor-kärleken är djefvulens beläte. Också då äktenkaps-kärleken synes i den andeliga verlden uti form, föreställes den genom en Engel, men däremot hor-kärleken såsom en Djefvul. Min Lälare, förvara detta i dit minne, och undersök om det är sant, då du efter din död, kommer at lefva en ande-menniska, och då får du förnimma det.

V.

Huru oheliga, och följakteligen afskyvärde horerier äro, kan synes af äktenskapets helighet. Alla mennisko-kroppens beståndsdelar ifrån hufvudet til fotbladet, så det invärtes som det utvärtes, motlvara Himlarne. Deraf kommer, at menniskan är Himmel i minsta form, och äfven, at Englar och Andar äro uti fullkomelig mennisko-form, ty de äro uti Himmels form. De ädlaste lemman hos bägge könen, i fynnerhet Lifmodren, svarar emot

mot den tredje eller innersta Himmels Samfund. Orsaken är, emedan den sanna äkten-
 skaps-kärleken härflyter ifrån HERRA:s kärlek
 emot Församlingen, och ifrån kärleken til det
 goda och sanna, som utgör Englarnes kärlek
 uti tredje Himmelen, hvarföre äkten-
 skaps-kärleken, som derifrån nedstiger, ätven som den
 Himmels kärlek, består uti oskuld, hvilken
 oskuld utgör Själfva väsendet uti alt det goda i
 Himlarna. Därföre äro Fostren uti Lifmodren
 i frids tillstånd, och, sedan de äro framfödde
 barn, uti oskyldighetens tillstånd: Likaledes är
 Modren emot dem. Då nu sådan motsvarig-
 het finnes uti dessa kroppsdelar hos båda kö-
 nen, synes, at de äro skapade til heliga, och
 ämnade för den kyssa och rena äkten-
 skaps-kärleken, men ej at misbrukas til den okyssa
 och orena hor-kärlekens utöfningar, hvarige-
 nom människan förvänder hos sig Himmelen
 uti helvete; ty likasom äkten-
 skaps-kärleken mot-
 svarar kärleken uti den högsta Himmelen, så
 svarar ock lå horeriet kärlek emot kärleken uti
 det djupaste helvete. Äkten-
 skaps-kärleken är
 så helig och himmelsk, emedan den upväckes
 af HERREN Själf uti människans innersta, och
 efter ordningen nedstiger i kroppens yttersta
 delar, och således uppfyller hela människan med
 himmelsk kärlek, och införer uti henne den
 Gudomliga kärlekens form och HERRENS be-
 läte som ofvanföre nämndes. Men horeriet
 lustar upståndas uti människans yttersta delar af
 en oron eld, och följaktligen emot ordningen
 trån-

tränga in til de invärtes delar, fästa sig vid
 människans egenhet, som är idel ondt, och infö-
 ra uti henne helvetets form, som är djefvulens
 beläte; hvarföre den människan som älskar
 horeri, och har afsky för äktenkap, är uti
 djefvulens form. Såsom nu sådana lemmar,
 hos bågge könen, svara emot tredje Himme-
 lens Samfund, och äkta Makarnes kärlek e-
 mot kärleken til det goda och det sanna; så
 svara de ock emot ORDET: Orsaken är, eme-
 dan ORDET är det Gudomeliga sanna, förenadt
 med det Gudomeliga goda, utgående af HER-
 RAN. Deraf kommer, at HERRAN kallas OR-
 DET, såsom ock, at uti hvarje del af ORDET
 är äktenkap emellan det goda och det sanna,
 hvilket utgör det himmelska äktenskapet. Den-
 na motsvarighet är en hemlighet, som ännu
 aldrig varit bekant i verlden, men är mig ge-
 nom mycken erfarenhet uppenbarad och be-
 styrkt. Här af synes också, huru heliga och
 himmelska, äktenkapet äro i sig sjelfve, och
 huru oheliga och djefvulske horerier äro. Der-
 af kommer äfven, at horare göra til intet de
 Gudomeliga sanningarne, och följakteligen OR-
 DET; ja, då Bolare tala af hjertat, försmåda de
 Heligheterna uti ORDET. — Detta sker jämväl
 af dem, då de blifva andar efter döden: ty
 alla andar bringas til den uprigtighet at tala
 af hjertat, på det deras invärtes tankar mär-
 te uppenbaras.

Efter som alla nöjen som menniskor hafva i den naturliga verlden, ombytas til motivarande nöjen i den andeliga verlden, så sker det jämväl med åkten-skaps-kärlekens nöjen, och horeri kärlekens nöjen. Åkten-skaps-kärleken föreställes i andeliga verlden, såsom en Jungfru, hvars skönhet är sådan, at den ingjuter hos menniskan en känsla af lifvets ädlaste lustbarheter. Men horeriets kärlek afbildas i den andeliga verlden genom en karring, hvars vanskapelighet är sådan, at den ej allenast upfyller åskådaren med köld, utan ock dödar alla lifvets ljusligheter. Deraf kommer, at i himlarna skönheten hos Englarne är sådan, som åkten-skaps-kärleken hos dem är beskaffad, och at vanskapeligheten hos helvetets andar är sådan, som beskaffenheten af horeriets kärlek är hos dem. Med ett ord, hos Himmelens Englar är, alt efter åkten-skaps-kärleken, lif i anfiktet, i kroppens åtbörder och i talet; men hos helvetets andar är, alt efter horeriets kärlek, död i deras ansigten. De nöjen, som komma af åkten-skaps-kärleken i andeliga verlden, kännas där, såsom en behagelig lukt af allehanda frukter och blommor: Men vållusten af horeri-kärleken kännas såsom en stank af allehanda smuts och orenlighet. Horeri-kärlekens nöjen ombytas också verkligen i sådant; ty alt hvad horeri tilhör, är andelig orenlighet. Deraf händer, at ifrån horerihufen

Husen i helvetet utdunstar en stank, som retar til upkastning.

VII.

Huru heliga äkten skaper äro i sig sjelfve ifrån skapellen, kan lernas däraf, at de äro människoslägtets Plant-skola; och emedan Engla-Himmelen består utaf människoslägtet, så äro de ätven en Plant-skola för Himmelen; följakteligen synes, at igenom äkten skaper ej allenast Jorden, utan också Himmelen upfylles med Invånare. Och emedan genom äkten skaper människoslägtet bibehålles genom fortplantning, efter den Gudomeliga ordningen, och således också Himmelen (som består af Englar som varit människor) der sjelfva Gudomeligheten bor, såsom uti sitt eget, och likatom i sig sjelf; så synes följakteligen deraf, huru heligt äkten skapet är. Jorden kunde upfyllas lika så väl med Inbyggare genom lönske-läger och horerier, som igenom äkten skaper, men inret Himmelen. Orsaken är, at helvetet är sammanfatt af horerier, efter som horeri består uti det ondas och osannas förening, hvarföre ock helvetet i hela dels sammanfattning kallas horeri. Himmelen kommer af äkten skaper, emedan äkten skapet härflyter från det godas och sannas förening, utaf hvilken också Himmelen i hela sin sammanfattning kallas äkten skap, som ofvanföre är visadt. Horeri, eller den kärlek som kallas horeriers kärlek, regerar så väl inom som utom giftermål. Och äkten skap, eller

ler den kärlek, som kallas äkten-skaps-kärle-
 kan jämväl finnas hos en människa, antingen
 hon är gift eller ogift. At Jorden kan lika
 så väl upfyllas med Inbyggare, genom lönske-
 läger och horerier, som genom äktenskaper,
 men ej himmelen, skall i det påföljande vida-
 re förklarar. När mennisko-slågtets fortplant-
 ning sker genom äktenskaper, uti hvilka den
 heliga kärleken til godt och sant af HERREN
 regerar, då styres Jorden såsom Himme-
 len, ty HERRANS Rike på Jorden svarar emot
 Himmelens Rike; och Himmelen består af Sam-
 fund, i ordning ståde, efter arterne af alla
 Himmelska och andeliga affectioner, utaf hvil-
 ken indelning Himmelens form beror, som
 vida öfverträffar all annan form af det skapa-
 de. Likadan form skulle vara på Jorden, om
 fortplantningen skedd genom äktenskaper, styr-
 de af den sanna äkten-skaps-kärleken; ty så män-
 ga grenar, som då efter hvarandra utslågtades
 ifrån samma stam, så många likartade bilder af
 himmelens Samfund, upkommo då af dylika
 förändringar. Slågterne blefvo då såsom frugt-
 bärande Trån af allehanda slag, hvaraf lika så
 många Trågårdar tildånades, som hvar och en
 hade sin slags frugt, och hvilka alla tillsammans
 tagne, skulle utvisa det Himmelska Paradisets
 form. Men detta är sagt jämförelsevis, eme-
 dan Trån beteckna Församlingens människor;
 Trågårdar förståndighet, frugten lefvernets go-
 da, och Paradiset Himmelen. Det är mig sagt
 ifrån Himmelen, at en sådan motsvarighet va-
 rit

rit emellan flågterne på Jorden med Samfun-
den i Himmelen hos de aldra älsta, af hvilka
första Förfamlingen på detta Jordklotet var in-
siktad, som ockfå af forntidens Författare
blifvit kallad gyllene åldern, emedan där re-
gerade kärlek til HERREN, inbördes kärlek, o-
skuld, frid, vishet och kyskhet i åkten skaper-
ne. Jämväl är sagt ifrån Himmelen, at de då
för tiden, ryfte invärtes för horerier, såsom
för Helvetets styggele.

VIII.

At Himmelen kommer af åkten skaper,
och helfvetet af horerier, är ofvanföre lagt,
Nu skall fågas, huru detta är at förstå. Der
är fda onda, hvaruti menniskan födes, är ej
från Adam, för åtander af kundskapens träd,
utan ifrån Föräldrarne, för förderfvande af det
goda, och förfalskande af det lanna, således
för det ondas och ofannas åkten skap, hvari-
från horeriets kärlek upkommer. Den rådan-
de kärleken hos Föräldrarne här flyter och of-
verslyttas led från led på affödan, och blir
dets natur. Om Föräldrarnes kärlek är hor-
kärlek, så består den ockfå uti det ondas kär-
lek til det ofanna, och det ofannas til det on-
da. Ifrån detta ursprung är alt ondt hos men-
niskan, och ifrån det onda har menniskan sit
helvete. Här af synes, at menniskan skulle ut-
gåöra ett helvete af horerier, om hon ej blefve
af HERREN igenom Sanningar och medelst lef-
vernet efter dem omvänd. Icke eller kan nå-
gon

gon förbättras, med mindre han flyr horerier, såsom från helvetet, och älskar äkten skaper, såsom från himmelen. På sådant sätt, och ej annorlunda, kan det ärftda onda brytas och blifva mindre hos affödan. Men man bör veta, at ehuru människan födes et helvete af horaktiga föräldrar, födes hon ej at komma til helvetet; ty det är förefedt af HERREN, at ingen fördömes til helvetet, för des ärftda onda, utan för det onda, som människan sjelfvilligt, genom sit lefverne verkligen begår; hvilket kan synas af barnen efter döden, som alla upptagas af HERREN, upfostras under hans uppsigt i himmelen, och frälsas; hvaraf följer, at hvarje människa, ånskönt hon af det medfödda onda utgör et helvete, likväl ej födes til helvetet, utan til himmelen. På lika sätt sker ock med hvarje människa, som tilkommit af horeri, om hon ej sjelf älskar det. Med des älskande förstås den, som lefver i det ondas och ofannas äkten skap, och finner nöje deruti, at tänka ondr och falskt, och af kärlek til sådant, utöfvar det. Hvarje människa, som detta gör, blir ock så älskare af otukt. Af den Gudomeliga Rättfärdigheten kommer äfven, at ingen lider straff för Föräldrarnes onda, utan för des egit onda, hvarföre af HERREN förefes, at ej det ärftliga onda åter kommer efter döden, utan blott ens egit, och det är för detta onda som människan då vander straffad.

IX.

Ofvanföre nämdes, at skilnaden emellan åkten-skaps-kärlek och horeriets kärlek är såsom emellan himmel och helvete. Dylig skilnad är det jämväl emellan den goda och onda kärlekens nöjen; ty hvart och et slags nöje har alt af sin kärlek. Horeri-kärlekens nöjen hafva alt af begäret at skada, således at göra ondt, och åkten-skaps-kärlekens nöjen alt sit ifrån åtrån at gagna, således at göra godt: därför, sådant som begäret är hos de onda at göra ondt, sådane blifva ock deras horeri kärleks nöjen, ty ifrån begäret at skada upkommer horeri-kärleken, och hvilket nåppeligen, någon lärer vilja tro, men likväl är derifrån dess ursprung. Här af synes, at horeriets nöjen upstiga utur djupaste helvetet. Men däremot är åkten-skaps-kärlekens nöje, efter det består uti kärleken at förena godhet och tanning, et himmelskt nöje, och nedstiger jämväl ifrån den innersta eller tredje himmelen, där kärleken til HERREN regerar, verkad af HERREN. Af detta kan nu inhämtas, at åtskilnaden, emellan dessa bägge nöjen är såsom emellan himmel och helvete. För underligt är, at någon kan tro, det åkten-skapets nöje är lika med horeriets nöje; då likväl skilnaden der emellan är sådan som nyss nämdes. Dock kan ingen annan se och märka denna skilnad, än den som är i åkten-skaps-kärlekens nöje, den som är i detta nöje, han känner tydeligen,

at uti äktenkapets nöje är intet orent och okyskt, således ej något otuktigt. Men at tvärtom, i horeriets nöje är ej annat, än orent, okyskt och otuktigt. Han känner ock, at nedifrån upstiger det okyska, men ofvanifrån nedstiger det kyska. Den som är i horeriets nöje, kan ej förmärka detta, emedan han känner det helvetiska såsom sin himmel. Häraf följer, at äktenkapets kärlek, äfven i sin yttersta utöfning är sjelfva renheten och sjelfva kyskheten; och at horeriets kärlek i sina öfningar är sjelfva orenheten och sjelfva okyskheten. Emedan de nöjen, som uprinna af så olika kärlek synas utvårtas lika, ånskönt, de invårtas äro aldeles olika, i anseende til deras stridande ändamål; så förefes af HERREN, at ej horeriets nöjen upstiga i Himmelen, äfven som ej äktenkapets nöjen nedstiga i helvetet.

X.

Det fades, at äktenkaps-kärleken, som är naturlig, nedstiger ifrån kärleken til godt och sant, som är en andelig kärlek: Således förhåller sig denna andeliga uti äktenkapets naturliga kärlek, såsom orfaken til gerningen, därför kommer affelse-kärleken af förening emellan det goda och fanna, eller kärleken at frambringa det goda genom det fanna, och det fanna utaf det goda, ifrån hvilken fortplantnings-kärleken nedstiger, hvaruti så mycken ljuslighet och vållust består. Tvärtom, horeriets kärlek, som är naturlig, kommer af kärleken

leken til ondt och ofant, som ock är en andelig kärlek; således förhåller sig detta andeliga i horeriets naturliga kärlek, såsom orfaken til gårningen. Därföre händer ock, at medelst kärlek ifrån det ondas och ofannas äktenskap eller förening, kärleken at frambringa ondt genom ofant upkommer, jämte ofant utaf ondt, ifrån hvilken kärlek nedstiger kärleken at forrplanta i horerier, hvaruti de ondas ljuslighet och vållust består.

"Uti kärleken at forrplanta ligger all ljuslighet och vållust, emedan alt ljusligt, vållustigt, sålt och lyckeligt i hela himmelen och i hela verlden, ifrån skapelsen förenar sig i böjelsen, och derifrån i verkställigheten at framalstra nytta, hvilken slags glädje i upstigande grad växer i evighet, alt efter den mångfaldiga nyttans godhet och förträfflighet. Deraf synes, hvadan så stor vållust ligger deruti at forrplanta, som ofverträffar all annan vållust. Orfaken hvarföre den ofverträffar, är des märkelige nytta, nemligen människoflagrets och således himmelens förökelse. Derifrån kommer också horeriets vållust och nöje; men efter som forrplantningen igenom den vägen svarar emot det ondas frambringande genom ofant, och det ofannas utaf ondt; så aftager och förfämrar sig gradvis denna vållusten och nöjet, ända så långt, at det omsider förvandlas i leda och vämjelse. — Emedan äktenskapets kärleks-nöje är et himmelskt nöje, och horeriets nöje, är et helvetis nöje, såsom ofvanför

re är fagt; så följer deraf, at horeriers nöje uprändes af någon oren eld, som liknar nöjet af kärlek til godt, då det påstår, men är dock i sig sjelf et nöje, af kärlek til ondt, hvilket til sitt väsende består uti det nöjet at hata godhet och sanning: och efter det deraf leder des uphof, så är kärleken emellan skökan och des älskare, ej annat än likasom lusten at hata, hvilken är sådan, at den i det utvårtes kommer uti förening, men ej i det invårtes, ty i det utvårtes är något eldigt, men i det invårtes idel köld, hvartöre ocklå efter kort tid, det eldiga utsläckes, och det is-aktiga kvarblifver, antingen med oförmögenhet, eller med afsky, såsom för något otäkt. Det har jämväl blifvit mig tillätit, at se den kärleken i des väsende, och dervid funnit den sådan, at derinuti legat et outsläckeligt hat, men utantill, lynts liksom något eldigt af antända orenligheter med stank, och alt som detta eldiga med sitt nöje afbrunnit, så har den inbördes lifagtigheten i talet och umgånget, småningom utfloknat, och hat upkommit, först såsom förakt, sedan med afsky, så öfvergifvande, och omsider försmädeller och tråtor. Hvad som härvid varit förunderligt, är, at ånskönt de haft hat til hvarandra, hafva de likväl kunnat ömsom omfamna hvarandra, och då känna hatets nöje, likasom kärlekens nöje, ehuru det varit af köttrets brånad. — Huru stort nöje, de som äro uti helvetet, hafva uti hat, och deraf följande begär at göra ondt, kan ej beskrifvas

eller

eller tros; ty at göra ondt är deras hjertans glädje, och det kalla de sin Himmel *). Deras nöje at göra ondt har alt sitt, ifrån hat och hämd emot det goda och det sanna, hvarföre de, upåggade at et outsläckeligt och djefvullkt hat, rafa emot Himmelen, och emot alla dem, som höra därtil och tilbedja HERRAN, ty de onda brinna håftigt af åtrå at dräpa dem, och emedan de ej kunna skada kroppen, vilja de fördärfva själen. Således är hatets nöje det som, upeldadt uti de invärtes delar, och inkaftat uti det otuktiga köttet, förvandlas det ögnablicker til horerietets nöje. Själens, uti hvilken hatet döljer sig, drar sig då tillbaka. Deraf kommer, at helvetet kallas horeri: ockfå, at i allmänhet Skökjo-älskare äro innerligen obarmhertige, hårde och grymme. Detta är nu det helvetiska äktenskapet. — Eftertom horeriet är något eldigt i de yttre delarne, men köld uti de inre, och emedan således det inre där ej alstrar det yttre, som sker och bör ske i äktenskapet, utan tvärtom verka mot hvarandra; så kommer deraf, at karlen känner oförmögenhet om qvinnan vill, och än mer, om hon påfordrar värkställighet, ty det invärtes som är köld kommer då i åtrån (conatum) och inflyter i det eldiga, som är i det utvärtes, och utsläcker det, och således

*) Det är icke ovanligt, at se här i verlden onda människor, utan orsak, hata de fromme och godsinne, och förfölja dem med nedriga rykten, på alt möjligt fätt, hvilket visar, at det måtte utgöra deras himmel och deras innersta fågnad.

des förkastar det såsom oskickeligt. Dertill kommer at brånaden at kränka, som också up-tänder detta orena eldiga, då förgås.

XI.

Det är sagt, at horeriets kärlek är en eld, uptränd af orenligheter som snart afbrinna, och förvändes ej mindre uti köld än en afsky, som motvarar hatet: men tvärtom är det med äktenskapets kärlek. Den är en eld, uptränd af kärleken til det goda och sanna, och ifrån nöjet at göra godt, således ifrån kärleken til HERREN och kärleken til nästan. Denna elden, som til sit ursprung är himmelsk, är full af oräkneliga nöjen, och til des grader, såsom sällheterna uti himmelen.

Det är mig sagt, at det gifves så många förtjusande fågnader uti den kärleken, och som omsevis uplifva känslorne, at de hvarken kunna upräknas eller beskrivas, men tiltaga i ökadt mått i alla evighet. Dessa nöjen leda sitt ursprung derutaf, at makarne, i anseende til deras själar, vilja likasom sammanmåla til et väsende, och det är under en sådan förening, som de af det godas och sannas äktenskap njuta det himmelska ifrån HERREN. — Jag vill anföra något om Englarnes äktenskaper i himmelen. De låga sig åga en beständig förmåga, och efter föreningen känna ingen trötthet än mindre ledsnad, utan i des ställe en fortfarande livets munterhet och själens glättighet, så at makarne hvila där i hvarandras sköte,

likas

likafom voro de skapade til ett. Då de vilja, lida de ingen brist på förnöjande krafter, hvarför utan kärleken skulle vara som en tillstångd ådra. Denna kraften öppnar ådran, bibehåller des fortgång, understödjer föreningen, så at mannens lifs väfande parar sig med des makas lifs väfande, sammanbinder dem, och de blifva et kött. De säga, at de förnöjande krafternas njutning, ej kunna beskrifvas med ord utur något språk i den naturliga verlden, ej eller fattas med andra begrep än andeliga.

XII.

At den sanna äktenskaps - kärleken innehåller få många outfågliga nöjen, at de öfvergå numror och ord, kan jämväl tynas deraf, at den kärleken är grunden för all himmelsk och andelig kärlek, emedan menniskan igenom den, sjelf blir kärlek; ty där älskar den ena maken den andra, såfom det goda älskar det sanna, och det sanna älskar det goda; således på et förebildande fått likafom HERREN älskar Himmelen och Församlingen. En sådan kärlek kunde ej gifvas, utan medelst äktenskap, uti hvilket mannen är det sanna, och des maka det goda. När menniskan har blifvit sådan kärlek genom äktenskap, då är hon också i kärlek til nästan, och därifrån i kärlek til alt slags godt, och til alt slags sant; ty ifrån en menniska, såfom kärlek, kan ej annat än all slags kärlek utgå. Deraf kommer, at äktenskaps-kärleken är grunden til all himmelsk kärlek.

lek. Nu, emedan den är grunden til all himmelsk kärlek, är den ockfå grunden til all himmelsk ljuflighet och glädje, ty all ljuflighet och glädje kommer ifrån kärleken. Här af följer, at den himmelska glädjen i sin ordning och i sina grader har sitt uphof och sina ortaker ifrån åkten-skaps-kärleken. Utaf åkten-skapernes lyckfjaligheter kan slutas til hore-riernas olyckfjaligheter, at nemligen horeriets kärlek är grunden til all helvetets kärlek, som i sig sjelf ej är kärlek, utan hat, följkatteligen, at horkärleken är den, ifrån hvilken upvaller alt flags hat, så väl emot Gud, som emot Nåstan, i allmänhet emot alt godt och alt fant i Himmelen och Förfamlingen; derifrån äro alla den kärlekens olyckfjaligheter, ty meniskan blir utaf horerier en helvetes form, och utaf kärlek til dem et djefvulens beläre, som ofvanföre är sagt. At af åkten-skaper, uti hvilka den sanna åkten-skaps-kärleken finnes, ökas alla ljufligheter och lyckfjaligheter, til sådan högd som de äro uti den innersta himmelen; och at obehageligheterne och olyckfjaligheterne, i sådane åkten-skaper, där horeriets kärlek regerar, ökas grufveligen, ända til det djupaste helvetet, kan ses i Verket De Coelo et Inferno.

XIII.

Den sanna åkten-skaps - kärleken utgår ifrån HERREN allena. Den är af HERREN alle-
 .VIX D

na, emedan den nedstiger ifrån HERRENS kärlek til Himmelen och Församlingen, och således ifrån kärleken til godt och sant; ty HERREN är den, af hvilken det goda kommer, och Himmelen och Församlingarne äro de, uti hvilka det fanna förvaras; deraf följer, at den fanna äkten-skaps-kärleken är til sitt grundväfende kärlek til HERREN, således, at ingen annan kan vara i den fanna äkten-skaps-kärleken och i des fågnader, des ljusligheter, och des sällheter, än den, som erkänner HERREN vår Frälsare allena, och i Honom hela TREENIGHETEN. Den som går til Fadren såsom til en särskildt Person, eller den Heliga Anda, såsom til en särskildt Person, och ej til dem i HERREN vår Frälsare, hos en sådan finnes ingen äkten-skaps-kärlek. Det rätta äkten-skaps-väfender gifves i synnerhet i tredje himmelen, emedan Eng-larne där äro uti kärlek til HERREN; de erkänna honom allena för Gud, och de efterkomma hans befallningar; at efterkomma HERRENS befallningar, det är hos dem at älska honom. HERRENS befallningar äro hos dem de sanningar, i hvilka de emottaga honom. HERREN är uti förening med dem, och de med HERREN, ty de äro uti HERREN, emedan de äro uti det goda, och HERREN är i dem, emedan de äro i det fanna. Detta är det himmelska äkten-skapet, hvarifrån den fanna äkten-skaps-kärleken nedstiger.

XIV.

Efter som den fanna äkten-skaps-kärleken i sit grundvåfende, är kärlek til HERREN, och af HERREN, så är den också oskuld. Oskuld består däruti, at älska HERREN såsom sin Far, at efterkomma hans befallningar, och at vilja likasom et barn ledsagas af honom, och icke af sig sjelf. Emedan äkten-skaps-kärleken består uti oskuld, så är oskulden sjelfva det våfentdeliga i alt godt; och således har menniskan så mycket himmelen i sig, som hon är i äkten-skaps - kärlek; ty så mycket är hon uti oskuld. Då den fanna äkten-skaps-kärleken består uti oskuld, så äro också lekarne makar emellan, likasom barnens lekar fins emellan, och så mycket de bestå uti sådane lekar, så mycket älska de hvarandra, hvilket kan synas hos dem, som sammanlevva första dagarne efter bröllopet, då deras kärlek täflar med den fanna äkten-skaps - kärleken. Oskulden uti äkten-skaps-kärleken förstås med nakenhet uti ORDET, för hvilken Adam och hans Maka ej blygdes, utaf den orsak, at intet oruktigt, och deraf intet skamligt är emellan makar, ej mer än det är emellan barn, då de äro nakne tillsammans.

XV.

Emedan äkten-skaps-kärleken i sitt grundvåfende är kärlek til HERREN, och af HERREN, och den deraf äfven är oskuld; så beledsagas därför äkten-skaps-kärleken af en frid, sådan som

som Englarnes frid; ty oskulden är sjelfva det
 våfenteliga i alt godt, och sjelfva våfendet i
 all glädje emellan Makar. Nu, emedan all
 glädje härleder sig ifrån kärleken, och äkten-
 skaps - kärleken är grunden til all himmelens
 kärlek; så har därför sjelfva friden sitt såte
 förnämligast i äkrenskaps - kärleken. At frid
 är en sällhet i hjertat och själen, upkommen
 ifrån HERRANS förening med Himmelen och
 Församlingen, således äfven ifrån föreningen
 emellan det goda och det sanna, fri ifrån all
 split och strid af ondt och falskt med godt
 och sant, är på et annat ställe bevisat: Och äf-
 ven som äkrenskaps - kärleken nedstiger ifrån
 dessa föreningar, så nedstiga också alla den
 kärlekens nöjen ifrån den himmelska friden,
 och härleda därifrån sitt våfende. Denna fri-
 den, äfven som den Himmelska Sällheten, lyser
 i himmelen ur Makars ansigten, som äro i
 denna kärleken och ömsom se på hvarandra.
 Ej eller kan sådant himmelskt som innerligen
 rör kärlekens nöjen och kallas frid, gifvas
 hos andra, än hos dem, som kunna innerligen
 och således til sjelfva deras hjertan förenas.

XVI.

Hos menniskan är i samma mån förstån-
 dighet och vishet, som hon äger en sådan äk-
 renskaps-kärlek. Orsaken är, at äkrenskaps-
 kärleken nedstiger ifrån kärleken til godt och
 sant, likasom gärningen ifrån sin orsak, eller
 likasom det naturliga ifrån sitt andeliga. Och
 ifrån

ifrån äktenskapet emellan godt och sant, är åter all förståndighet och vishet, ocklä hos Englarne i de tre Himlarne; ty förståndighet och vishet är ingen ting annat, än ljufets och vårmans emottagande af HERREN, som är den andeliga Solen, och hvilket åter är ingen ting annat, än emottagande af Gudomeligt sant, förenadt med gudomeligt godt, och gudomeligt godt, förenadt med gudomeligt sant, således ej annat än äktenskap emellan det goda och fanna ifrån HERREN. At så är, synes uppenbarligen af Änglarne i Himmelen. De äro väl skilde från sina makar i förståndighet, men ej i vishet; utan då de äro hos sina Makar, äro de ocklä i vishet, och har jag förundradt mig, at alt som de vända ansiktet til Makan, så hafva de varit i vishets tillståndet; ty det godas och fannas förening, sker i andeliga verlden igenom ålkådande, och hustrun där är det goda, och mannen där är det fanna, hvarföre, alt efter som det fanna vänder sig til det goda, så uplifvas det fanna. Med förståndighet och vishet förstås ej qvickhet at utlägga sanningar och godheter, utan förmågan at se och förstå sanningarne och godheterne, och hvilken förmåga menniskan har ifrån Herren.

XVII.

Ifrån den fanna äktenskaps-kärleken får man magt och beskydd emot helvetet, efter som den strider emot alt det onda och ofanna, som upstiger från helvetet. Orsaken är, emedan

dan genom äktenkaps-kärleken kommer människan i förening med HERREN, och det är HERREN allena som har magt öfver hela helvetet: ockfå, af den orsak, at genom äktenkaps-kärleken hos människan är Himmel och Församling, hvarföre, liksom HERREN beständigt beskyddar Himmelen och Församlingen ifrån allt ondt och osant, som upstiger ifrån helvetet, så beskyddar han ock alla, som äro i den sanna äktenkaps-kärleken; ty, hos dessa och ej hos andra är Himmel och Församling, emedan Himmelen och Församlingen består utaf det godas och sannas äktenkap, hvarföre äktenkaps-kärleken är, af den beskaffenhet som ofvanföre blef anfördt. Deraf kommer, at hos människan genom äktenkaps-kärleken är Frid, som består uti en innerlig hjertans glädje däröfver, at känna sig vara beskyddad för helvetet, och för anfall af ondt och osant, som derifrån upstiger.

XVIII.

De som äro i den sanna äktenkaps-kärleken, återbringas efter döden, då de blifva Englar, til et ungt utseende. Männen, ånskönt åldrige, blifva ynglingar, och gamla qvinnor blifva unga: Både makarne återkomma til en blomstrande ålder, och glättig munterhet, under det at äktenkaps-kärleken begynner med nya sällheter at försköna lifvet och upstånda lust til kärlekens ljusva lekar. I detta tillstånd, först utvärtes, och sedan allt inre och
inre

inre i evighet, kommer den menniskan, hvilken flydt horerier såsom tynder, och hvilken blifvit införd i äktenkaps-kärleken här i verlden af HERREN. Då nu makarne invärtes, beständigt uplifvas af en förnyande ungdom, följer, at den sanna äktenkaps-kärleken ouphörligen tilväxer, och ingår alt mer och mer i sina utfökta fällheter, hvilka från verldenes skapelse dem blifvit utfedde; fällheter som höra til den innersta himmelen, och hafva deras ursprung från HERRENS kärlek til Himmelen och Församlingen, och deraf ifrån den kärlek det goda har til det sanna; en kärlek ifrån hvilken all glädje i himlarne härflyter. Den sanna människans tiltagande ungdom, härrör deraf, at hon inkommer uti det godas och sannas äktenkap, och uti det goda finnes et bemödande at beständigt älska sanning, och likaså i det sanna et bemödande at beständigt älska det goda: Hustrun föreställer då skapelsten eller formen af det goda, såsom mannen formen af det sanna. Igenom detta bemödande skiljer menniskan ifrån sig alt trumpet och åldrigt, och ikläder sig en lifaktig, glad och tilväxande ungdom. At den människa som lefvat i verlden i den sanna äktenkaps-kärleken, efter döden kommer i det himmelska äktenskapet, som förr är nämndt, synes tydeligen därutaf, at af äktenkaperne i himmelen aldrig födas barn änskönt makarne där förena sig, utan i stället för barn framalstras godheter och sanningar, och således vishet; deraf kommer,

mer, at med födelse och slägrer i ORDET, förstås i des andeliga mening, andelig födelse och slägt; såsom til exempel med söner och döttrar, förstås Förfamlingens tanningar och godheter: Med Sonhustru och Svärföräldrar annat dylikt. Af detta synes ockfå tydeligen, at äkten-skaperne på Jordarne svara emot äkten-skaperne i Himlarne, och at människan efter döden kommer uti et sådant motvarande äkten-skap, nemligen ifrån det naturliga kroppsliga äkten-skapet i det Himmelska andeliga äkten-skapet, som utgör sjelfva himmelen och des glädje.

XIX.

Skönheten hos Englarne rättar sig efter deras äkten-skaps-kärlek, ty hvar och en Ängel utgör en form af sin kärlek, och i himmelen tillåtes ej ansigter at visas annorlunda än efter som affectionen är, hvarföre ock Englarnes ansigten där äro afbilder af deras själar. Därföre, då hos dem är äkten-skaps-kärlek, och i följe deraf kärlek til HERREN, inbördes kärlek, kärlek til det goda och kärlek til det fanna, ja, kärlek til vishet, så formera alla desse kärleks-arter, deras anlets-strek, och visa sig med en himmelsk lifagtighet i deras ögon. Härtill kommer ännu den öma oskuld och frid, som fullkomnar deras skönhet. Sådane former eller skapnader hafva den innersta Himmels änglar, och sådane äro de rätta menkliga formerne.

XX.

XX.

Af hvad nu anfördt blifvit, kan man sluta, huru mycket godt härflyter af kyskhet i äktenkap *), följbakteligen hvad goda påföljder kyskheten har, när den iaktrages af en menniska som flyr horerier såsom tynder emot Gud. De kyskhetens goda påföljder som träffa sjelfva makarne, bestå uti andelig och himmelsk kärlek, förståndighet, vishet, oskuld, frid, magt och beskydd emot helvetet, och emot alt ondt och ofant, utom en outslägelig glädje och mångfaldiga lyckfalggheter i evighet; Sådant alt komma de i åtnjutande utaf, som i äktenkskaper lefva kyskt. Kyskhetens goda påföljder träffa jämväl affödan, i så mätto, at den ej blir behäftad med så mycket tvårt och ondt från födelsen; ty föräldrarnes rådande kärlek går i arf til affödan, och stundom til senafte efterkommande, och blir deras natur. Men en sådan rådande böjelse brytes och mildras hos föräldrarne, om de fly horerier såsom en helvetes styggelse, och ålska äktenkskaper såsom hörande til den himmelska ordningen och sällheten. Kyskhetens goda påföljder uti det som angår de himmelska samfundet, bestå däruti, at kyska äktenkskaper äro himmels

E

lens

*) Författaren menar ej med Kyskhet uti Äktenkap återhållsamhet, utan trogenhet emot Makan, och synens, tankans, hogens och sinnets bortvändande ifrån alt det som kan komma under namn af ofstädig kärlek, lättfinnighet, lösaktighet och otrogenhet uti kärlekens dygdiga och öma värf.

lens högsta fågnad, hvarigenom himmelen uppfylles med Invånare och befåltas. Så öppna åkrenskaperne vägen emellan Himmelen och menniskan, så tillkapa de det högsta nöje, så ökas Himmelen genom fruktsamhet, och så stärkes Himmelen genom magten emot helvetet. De djefvulske andarne blifva aldeles rasande, urfönnige och magtlösa, vid det at någon uti åkrenskaps-kärleken är närvarande, och de störta sig då uti afgrunden.

XXI.

Af de nu beskrefne förmoner som beledsaga kyska giftermål, kan man sluta til det onda som åtföljer horeriet; ty uti dem ligger det onda, och alt det som är tvårt emot det goda, så at, i stället för den andeliga och himmelska kärlek som uplifvar deras känslor hvilka lefva kyfkt i åktenskapet, uphettas tvårtom de som lefva i horeri utaf djefvulska lågor och helvetets kärlek: som sagt är, upfyllas de kyska af förståndighet och vishet, bolare af galenskap och fåvitska: de kyska handledas af oskulden och friden, de okyske af svek och oro: de förre få magt och beskydd emot helvetet, de sednare upblåsas af de asmodeiske andarne och helvetet ljelf. Vänlighet, skönhet och behag uplifva hela väsendet och hvarje anlets-drag hos de kyske, men vanskapelighet, tvungna årbörder och styggelle hos de okyske. Dessas sluteliga lott är, at omsider blifva bragte til högsta oförmögenhet, och

och til et väfende, likasom lifvets eld och ljus vore hos dem utfläkt, och då vanka de ensamme i den andra världens öknar, tröge och ledsne vid sin egen varelse.

XXII.

Den fanna äktenkaps-kärleken kan ej gifvas på annat sätt, än emellan tvänne, likasom HERRENS förening upkommer emellan tvänne nämligen, HERREN och Himmelen, eller HERREN och Församlingen. Alla, som äro i himlarne och som äro i Församlingen, skola vara ett, genom inbördes kärlek utaf kärlek til HERREN. Den Engel i himmelen och den menniska i församlingen som icke lå gör et med de öfrige, är icke ifrån Himmelen, ej eller af Församlingen. För öfrigit består hela Himmelen och hela världen af två, hvartil alt hänföres sig. De tvänne ting som äro uphof til alt det som förénar, äro godt och sant; utaf dem, i et förknippade, uplifvas, underhålles och bestå alla ting, både i Himmelen och i världen. Detta *Ett* upkommer då det goda är i det fanna, och det sednare i det förra, så at det fanna är det godas och det goda det fannas, hvarigenom det ena erkänner det andra såsom sit inbördes och gensvarande, eller såsom sit verkande til det morverkande, och tvårtom. Ifrån detta äktenkap i det hela upkommer den enskildta äktenkaps-kärleken som bör vara man och hustru emellan. Mannen är så skapad, at han skall utgöra det fannas för-

förstånd och qvinnan det godas vilja, följk-religen, mannen at vara det sanna och hustrun at vara det goda, så at bägge utgöra det sanna och goda i form, och det är denna formen som kallas fullkomlig människa och Guds beläte. Då det nu ifrån skapellen är så vissigen inrättadt, at det sanna bör höra til det goda och det goda til det sanna, och båda älska hvarandra inbördes, ja, gifva hvarandra et ömt echo, så följer, at det ej kan gifvas et *sant* som äktenskapligen är förenadt med tvänne särskilda *godheter*, och så tvårtom; ej eller kan et *förstånd* vara förenadt med tvänne särskilda *viljor*, och så tvårtom; ej eller kan en andelig människa gifvas, som är förenad med tvänne särskilda Församlingar: äfvenlä kan icke en man förenas til sit inre med tvänne kvinnor. Den inre föreningen är likasom själens och hjertats. Ja, om man så må säga, utgör mannen likasom hustruns själ, men hustrun mannens hjerta **). Mannen meddelar och

**.) I den heliga Skrift nämnes ofta *själ* och *hjerta*, med *själ* betecknas där förståndets lif, och *lefvernet* efter tron, men med *hjerta* betecknas där *viljans lif*, eller *lefvernet* efter kärleken: at mannen motfvarar förståndet synes jämväl deraf, at det är han, hvilken befår den ågojord, som öppnar för honom sit varma och fruktbarande sköte, det är han som utlär i Församlingen de sannings-frö, som skola gro och bära frukt, men qvinnan motfvarar Jorden och Församlingen, det är hon som med sin godhet emottager dessa kärleks-panter, det är hon som fostrar den späda affödan med så mycken ömhet, så mycken sorgfällighet, så mycken kärlek,

och förenar sin själ med hustrun genom den verkliga kärleken; en kärlek hvilken införes hos hustrun under njunder, och så blifva de ett, och då lyftar alt och hvart enda ting, i den enas kropp, til sin motsvarande i den andras kropp. Detta är det lömskliga äktenskapet, ägnad åt tvänne makar; ty ifrån skapellen är så utledt, at alt hos mannen, så väl dess andeliga sinne som kroppens sinne, skall hafva sitt inbördes i Makans andeliga sinne och kroppens sinne, och deraf är, at äfven de minsta delar hafva affeende til hvarandra inbördes, och vilja förenas. Ifrån et sådant affeende och ifrån

ursäktande och öfverfeende af barna-älderns svaghet, okunnighet och yrsla. Olyckelige de barn som sakna en öm moders eller kvinnas försorg! hvar droppa af deras tårar är då et styng i en god mans hjerta. Tacka och öma kön det är Eder vi i allmänhet hafva et tacka för vårt milda sinnelag, för vår ömhet, för vår kärlek och tillbakahåll i stränghet och vrede: förenen Eder med sanningen och Eder godhet skall då aldrig förvandlas i svaghet, Edra känslor aldrig i ursinnighet, Eder kärlek aldrig i förtviflade utbrott. Den lömska bedragaren skall då ej kunna förföra eder med smickrets skenfagra förma, och Eder kärlek skall då renas, liksom vårman renas af ljuset, luften upfriskas af det svalkande vådret, och den torra jorden af den välsignade däggen. Sanningen uplyser, kärleken lifvar och värmer, bägge måste de vara förenade. Eviga kärlek, eviga sanning, måten J då blifva emottagna och förenade i människornas hjertan, och då törst skall äktenskapet, en så helig liknelse af den Gudomliga föreningen, frambara sina föllna offer til en klar himmel, som ej är strödd med mola och ej öfvertäkt med dunkelhet.

ifrån åtrån bibehålles åkten-skaps kärleken. Alt hvad i kroppen är, som kallas lemmar, inålfvor och organa, åro intet annat ån sådant som hör til kroppens natur, dock så inråttade, at de svara emot det andeliga sinnets andeligheter; hvaråf kommer, at alt och hvart enda uti kroppen, svarar til alt och hvart enda uti det andeliga sinnet eller själen, så at denna knapt vill och tänker, förrån kroppen deraf i blinken får del, för at värkstålla. När därför tvånnens andeliga sinnen eller själar åro för-enade och göra ett i åndamål, vilja och beslut, så åro ock så då båda kropparne på det kraftigaste för-enade, så at de ej mera åro två, utan et kött. At åstunda at blifva et kött hör til åkten-skaps-kärleken, och denna kärleken år sådan som denna åstundan, hvilket alt tillåtes, at få bestyrkt genom de förunderligheter som åro i himlarne. Där gifves makar, som åro uti en sådan åkten-skaps-kärlek, så at båge kunna vara et kött, och åro det då de vilja, och då tynas de såsom en menniska. Jag har sedt och talt med dem, och de hafva sagt, at hos dem år et gemensamt lif, hvilket år lika såsom det godas lif innom det fannas, och det fannas lif innom det goda, och at de åro at likna vid alt det som hos menniskan år tvåfaldigt: nemligen lika med de tvåne hjernans glober, omgifne med hjerne-huden, eller de tvåne hjertats kamrar, innom et gemensamt täcke, eller båda lungans delar, hvilka alla, oanledt de åro tvåne, åro dock ett, i anseende

de til lifvet och dels fyllor, som bestå uti nyt-
tor. Det är mig sagt: at deras lif, så före-
nade, är full af himmel och utgör et himmelskt
lif med des oändeliga sällheter, af den orsak,
at himmelen är jämväl sådan, hårrörande från
HERRENS åktenkap med densamma; ty alla
himmelens änglar äro i HERREN och HERREN
i dem. Vidare hafva de sagt, at dem är o-
möjligt at tänka alfvarligt med uplåt, på nå-
gon hustru eller qvinna, utan at föreställa sig
en enda; ty det skulle vara at förvånda him-
melen uti helvete; hvarföre Engelen, så snart
han tänker på, eller *sätter sin högsta kärlek*
til flera än et fruntimmer, så faller han ifrån
det himmelska. De hafva tillagt, at naturs-andar-
ne ej tro, at denna deras förening är möjlig,
af den orsak at hos dem som äro idel köttliga och
naturliga, finnes ej åktenkap af andeligt ur-
sprung, som är det godas och det sannas, u-
tan hos dem gifves blott åktenkap af et kött-
ligt ursprung, hvarföre de ej eller äro til fi-
ne andelige sinnen förenade, utan endast af
köttlig lusta til kropparne; en lusta som fin-
nes hos alla lefvande kreatur och jämväl väx-
ter, så at alt, hvaruti någon kraft är, vil
framalstra sin likhet, och föröka sit slag i oänd-
lighet och i evighet. — Emedan Jacobs
efterkommande, som kallas Israels barn, voro
naturligen sinnade menniskor, och i följd
deraf deras åktenkap ej heller andeliga,
utan köttliga; så var hos dem tillåt,
för

för deras hjertans hårdhet skull, at taga flera hustrur.

XXIII.

At horeri utgör helvetet och är förden-
skull en vederstyggelse, kan hvar och en be-
gripa, då han påminner sig, huru därigenom
fleras lifskrafter sammanblandas i en qvinnas
lif-moder; är icke människans såd det, hvaru-
ti det invärtes af dels lif ligger, och finnes ic-
ke däruti första början til et nytt lif? bör den
då ej anses såtom helig? at nu sammanblanda
och förstöra detta heliga, och på sådant sätt
hopröra fleras inre och flera lifs uphof, hvil-
ket sker i horerier, kan det väl annat vara,
än högst oheligt? Här af synes då, at horeri
utgör helvetet, och at helvetet i allmänhet
kallas horeri. Efterlom af en sådan blandning
ej kan underhållas annat än förrutnelse, äfven
ifrån andeliga orfaker; så följer, at horeri är
en styggelse. Menniskor som nerlöla sig
i dessa orenligheter kunna förliknas vid alle-
handa otäcka stanker, och vid svin som ligga
med fågnad i smutsen. — Annorledes är det
med de kyska äktenkaperne, der förenar sig
mannens lif, genom såden, med makans lif,
och förortakar en så innerlig förening, at de
ej kunna anses för två, utan för et kött, och
alt efter den föreningens beskaffenhet tilväxer
äktenkaps-kärleken, och jämte den alt det
som är godt ifrån himmelen.

XXIV.

XXIV.

Men det är at vera, at horerier äro mer och mindre helvetiska och vederstyggeliga, ty alt som de upkomma af svårare eller lindrigare ondskor och därmed beledsagade ofanningar, äro de mer eller mindre svåre, de svara då emot det godas missbrukande och det fannas förfälskande: det förra är i sig sjelf betraktadt ej annat än ondt, och det sednare i sig betraktadt, ej annat än ofant; alt efter svarigheten med dessa äro helveterna inrättade uti svårare och lindrigare, större och mindre slag. Sådane, hvilka haft fågnad uti at violera hustrur, äro uti så kallade as-luktande helveter. Sådane, hvilkas fågnad bestått uti mökränkning, äro uti träck-luktande helveter. Sådane, hvars fågnad varit ombyte med horor, äro uti otäcke helveter, såsom ock alla de öfrige slagen. Sodomitiska helveter äro hos dem, som hafva varit i ondskor utaf kärlek at herrska öfver andra af blott regerings-lystnad, och som ej ägt något nöje däruti, at befrämja verkelig nytta. Ifrån dem som hafva skildt Tron ifrån goda Verk, så väl i Lära som i lefverne, upkomma horerier, likasom sonens med modern eller med kvinnorne på fido-linien, (såsom *Fastrar och Mostrar* &c). Ifrån dem som studera ORDET endast för rykte och heder, och ej för andeliga nyttor upkomma horerier likasom Fadrens med sön-hustrun. Ifrån dem, som tro lynder förlätas igenom den heliga Nattvarden

och ej genom lefvernets bättring, upkomma horerier likasom brodrens med systren. Ifrån dem, som aldeles neka Gudomeligheten upkomma styggelser med kreatur, och så vidare: at helveterna hos dessa äro sådana, hårrör ifrån motfvarigheten med det godas och fannas missbrukande och förorenande.

XXV.

In summa: ifrån all slags förening emellan ondt och ofant i den andeliga världen utflyter sphärer af horerier, men blott af dem som äro i ofannheter, i anseende til Låran, och i ondskor, i anseende til lefvernet; men ej ifrån dem som äro i ofannheter, i anseende til Låran, men dock föra et godt lefverne, ty hos dessa är ej det ondas och ofannas förening, men väl hos de förra. Men detta befordras i synnerhet ifrån Lärare, som hafva lärdt ofanning och lefvat illa; ty desse hafva ockfå missbrukat och förfalskadt ORDET, så at, om ock de ej varit bolare i världen, upväckes likväl genom dem horeri. Detta horeri har et eget namn, hvilket likväl är åtskildt ifrån de öfrige horerierne. Af detta kan nu inhämtas, at horeriernes uphof består uti en kärlek, hvilken utbrister uti förening emellan ondt och ofant.

XXVI.

At för horerier hafves mindre afsky hos de Christna än hos Hedningarne, ja, mindre af-

afsky, än hos åtskilliga barbariska folkslag, är af den orsak, emedan i Christna världen nu för tiden, icke finnes det godas och sannas äktenskap, utan i dess ställe, det ondas och osannas förening; ty en Religion och en Tros-Lära, som är skild ifrån goda verk, är en Religion och en Lära om sant, skild ifrån godt, och det sanna skildt ifrån det goda, är ej sant, utan invärtes betragat osant. Äfventå det goda, skildt ifrån det sanna är ej godt, utan invärtes betragat ondt. Deraf finnes i Christna Religion en Lära om falskt och ondt, ifrån hvilket uphof begärelsen som gynnar horerier, upstiger ifrån helveter; och deraf är, at horerier anses för tillåtne och utöfvas i Christna världen utan blygd; ty såsom förr är sagt, så utgör det ondas och det osannas förening et andeligt horeri, ifrån hvilket, alt efter motsvarigheten, naturligt horeri har sit ursprung. För den orsaken, betekna horerier och bo-leri i ORDET, det godas misbrukande och det sannas förfälskande. För den orsaken blef Babylon uti Uppenbarelse-Boken kalladt en hor-kona, äfven som Jerusalem uti det gamla Testamentet, och därför blef ock Judiska folket af HERREN kalladt hor-slägter och ifrån den fadren djefvulen.

XXVII.

Den som afstår ifrån horerier af annan orsak, än at de äro synder emot Gud, är likväl en horare; såsom, om någon afstår ifrån dem

dem utaf fruktan för de borgerliga Lagarne och deras straff, eller af fruktan at förlora dets rykte och dets heder, af fruktan för sjukdomars iråkande genom dem, af fruktan för bannor i huset af hustrun, och deraf följande ofridsamt lefverne, af fruktan för hugg och slag, af fattigdom eller girighet, af svaghet, härrörande antingen ifrån omåttlighet eller ålderdom, af oförmögenhet eller af sjukdom, ja, om han afstår ifrån dem utaf någon naturlig, världslig eller moralisk lag, och ej därjemte af kärlek för den Gudomeliga Lagen, så är han dock likväl invärtes okyck och en horare; ty han tror, oanledt alt detta, at de likväl ej böra anses för syndige, och deraf öfvertygar han sig sjelf, at de äro tillätelige, och således i tankan begår dem, ånskönt de ej utöfvas genom kroppens ytre verktyg; hvarföre efter döden, då en sådan menniska blir en ande, bifaller han dem ej mindre uppenbarligen, än utöfvar dem utan blygd. Det har blifvit mig gitvit, at se Jungfrur i andeliga verlden, som ansedt horerier för styggeller, efter de äro stridande emot den Gudomeliga Lagen, och jämväl jungfrur, som ej ansedt dem för skamlige, men dock athållit sig ifrån dem för vanryckte, och farhoga at förlora Friare. Då de förre Jungfruerne varit omgifne med skinande ljus i uppgående til de öfre, hafva de sednare varit omgifne med mörka moln, uti nedergående til de lägre.

XXVIII.

Vare nu detta sagt om horerier, nu skall också något anföras hvad horeri är. Horeri kallas allt slags bolande, som förstör äkten-skaps-kärleken. När mannen blir oloflig beblendel-se med en annans hustru eller med en kvinna, antingen hon är Enka eller Jungfru, eller Skö-ka, är det horeri, då det sker af ledsna eller obenågenhet til äkten-skap. Likaledes när hu-strun har sammanlag med en gift man eller med en ogift, så framt det sker af samma or-faker. Också hvar och en ogift mans bolan-de med en annans hustru, och hvar och en o-gift kvinnas bolande med en annans man är horeri; emedan det förstör äkten-skaps-kärle-ken, och afvänder hogen ifrån äkten-skaper til horeri. At sinna nöje uti ombyte, ånskönt med skökor är också horeri, ty sådane om-byten förstöra äkten-skaps-nöjet. At hafva nöje uti Jungfrurs deflorerande; utan ändamål at åk-ra dem, är jämväl horeri; ty de som älska det nöjet, de åstunda blott äkten-skaper för deflorationens skull, och så snart de däruti slåkt sin brånad, äro de ledsne vid äkten-skaper. Korte-ligen, allt bolande som förstörer det äkten-skä-peliga och utsläcker des kärlek är horeri eller hörer til horeri.

Tilläggnin*g*.

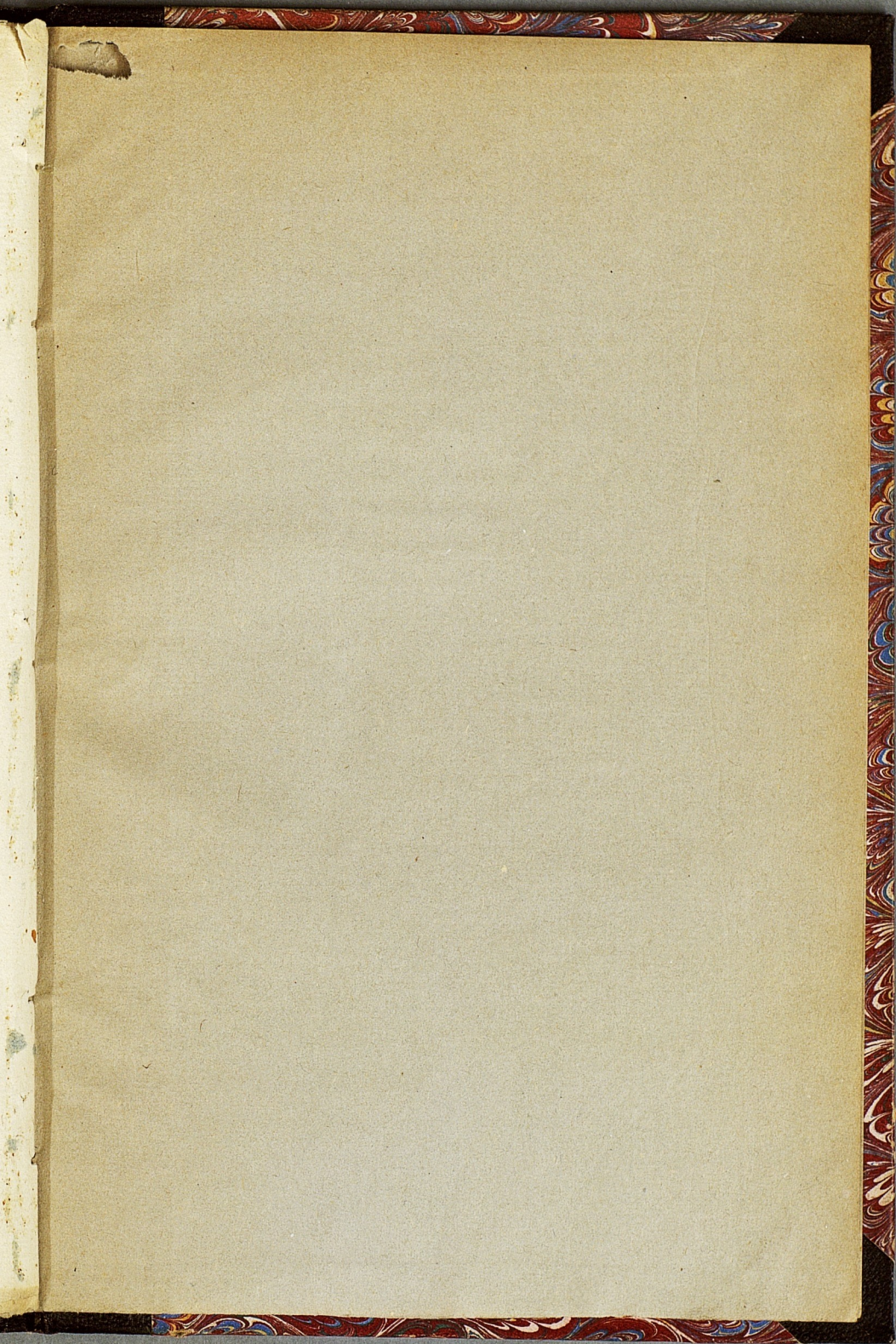
Hos Evangelisterne läses, at några Saduceer som nekade upståndelsen frågade Jesum, sägande Mästare, Moses har skrifvit, om någons broder blefve död, som dafver hustru, och han barnlös, at brodern skall taga hans hustru, och upväcka sin broders säd; där voro sju bröder, af hvilka den ena efter den andra togo hustrun, men de dogo barnlöse, omsider också hustrun; i upståndelsen därföre, vilkenderas hustru skall hon då blifva? Jesus svarade och sade til dem, denna verdens barn taga til äkta och giftas bort, men de som aktas värdige, at få den andra verlden och upståndelsen ifrån de döda, skola hvarken taga til äkta, eller giftas bort, ty de kunna ej vidare dö, emedan de varda Englarne like och äro Guds barn när de äro upståndelsens barn. Men at de döde upstå, har ock Moses gifvit vilkänna vid Törnebusken, när han kallar HERREN, Abrahams Gud, och Isaks Gud, och Jacobs Gud, men nu är icke Gud de dödas, utan de lefvandes; ty alla lefva honom. Luc. 20: 27 til 28. Matth. 22: 22 til 31. Marc. 12: 18 til 27. Genom dessa orden har HERREN lärt tvänne ting, det första, at menniskan upstår efter döden, och det andra at de icke giftas bort i himmelen. At menniskan efter döden upstår; genom dessa orden, at Gud icke är de dödas, utan de lefvandes Gud, och at Abraham, Isak och Jacob lefva, samt vidare uti liknelsen om den Rika i helvetet och om Lazarus i Himmelen. Luc. 16: 22 til 31. Det andra, at de icke giftas bort i himmelen, genom dessa ord: at de som aktas värdige, at bekomma den andra verlden, icke taga til äkta, ej eller giftas bort: at icke annat gifte här med förstås, än andeligt gifte, är klart och tydeligt, af orden som påfölja, nemligen at de ej vidare kunna dö, ty de äro Englarne like, och äro Guds barn när de äro upståndelsens barn. Genom andeligt gifte förstås förbindelse med HERREN, och denna sker på Jordkloten, och när den därstädes för sig gådt, har den ock skedd i Himlarné, hvarföre där icke åter igen tages til äkta eller giftes bort. Desse kallas ock af HER-

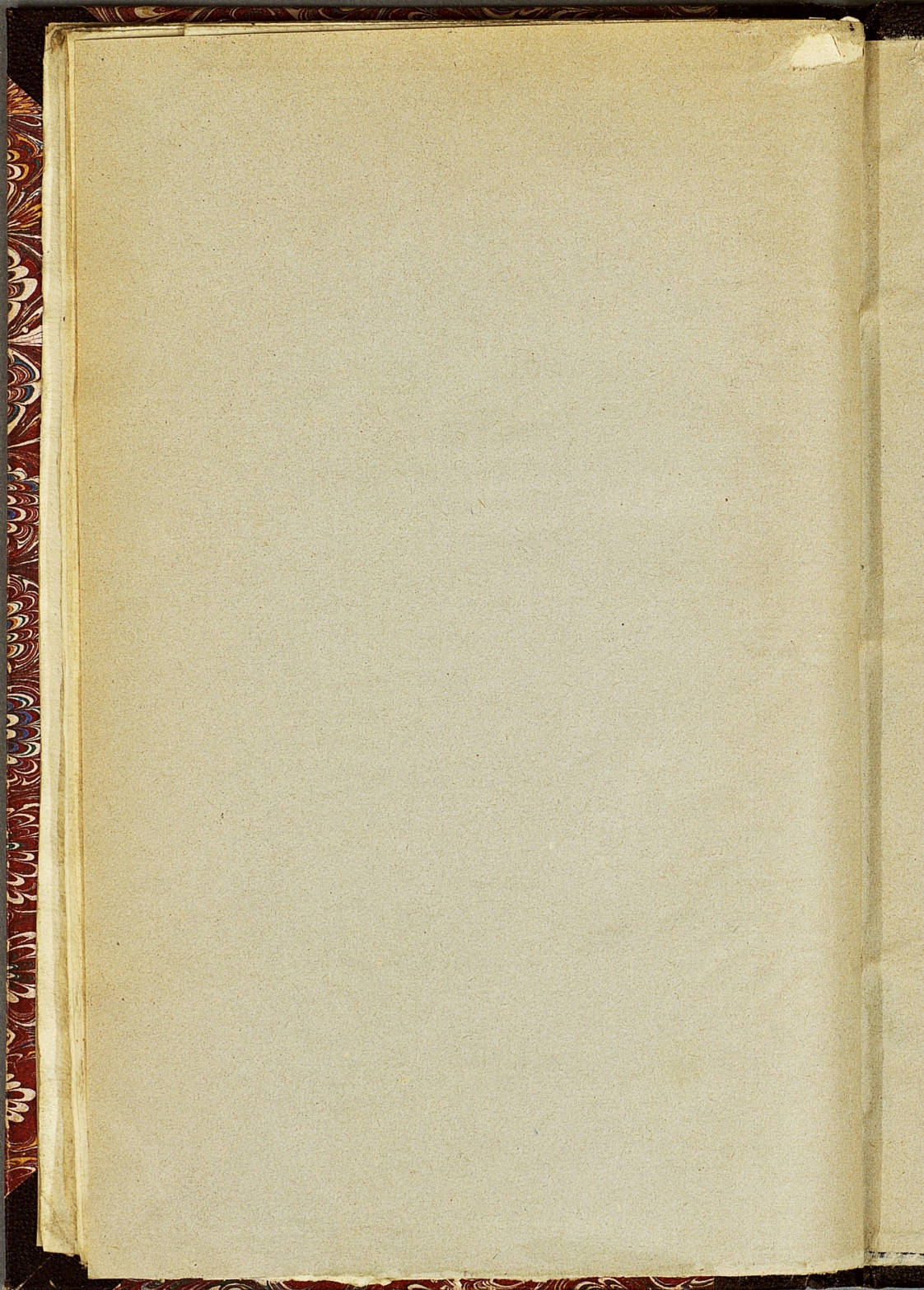
REN bröllopets Söner, Matth. 9: 15. Marc. 2: 19. och nu Änglar, Guds Söner och Uppståndelsens söner. At det, til at taga til äkta, betyder, at förbindas med HERREN, och at der til at ingå i bröllopet; betyder, at anragas i Himmelen af HERREN, är klart af dessa ord: *Himlarnas Rike är likt en mennisko-konung som gjorde Bröllop åt sin Son, och utsände tjenare och inböd til Brölloper.* Matth. 22: 1 til 14. *Himlarnas Rike är likt Tio Jungfrur, som gingo ut Brudgummen til möte, af hvilka fem ingingo beredde i Brölloper.* Math. 25: 1 ff. at HERREN här pekar på sig sjelf är klart af 13 versen, där det heter: *waker och heder, ty I veten icke dag och stund på hvilken menniskones Son warder kommandes.* Såsom ock utaf Uppenbarelse-Boken, *Tiden til Lammets Bröllop har kommit, och hans hustru hafver ritreds sig, salige äro de som äro kallade til Lammets Bröllops Närward.* Cap. 19: 7, 19. N. 41. *De Amore Conjugiali.*

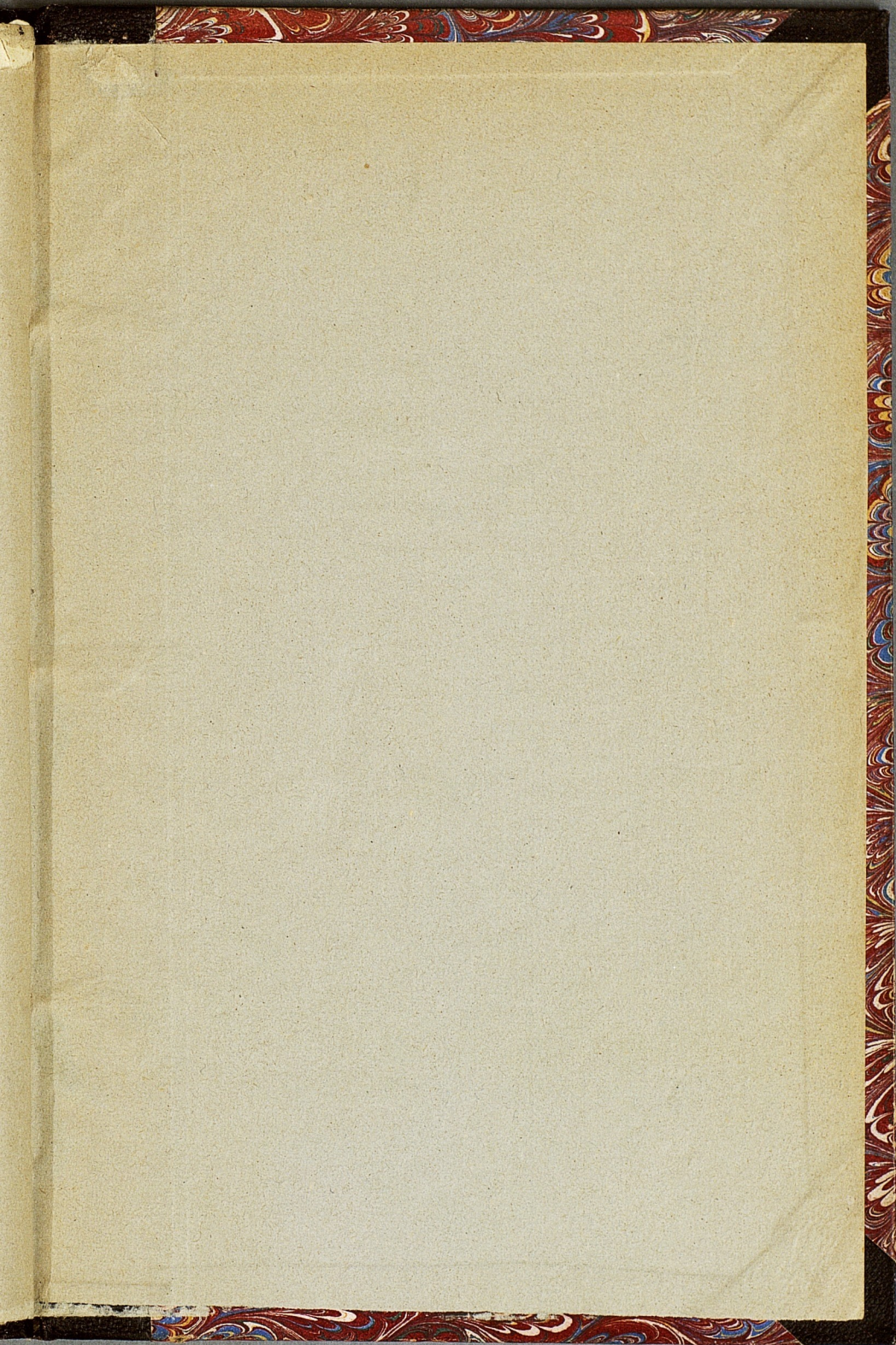
Då Författaren til förenämde Afhandling, klarligen bewist, at vår Herre och milda Frälsare ej mente, med det til Saduceerne gifna swaret, något naturligt äktenkap, utan endast andeligt äktenkap, emedan han talade det Gudomeliga Språket, som skalderna än i dag pläga följa, nemligen at uttrycka sig, genom Liknelser, Analogier, eller så kallade Correspondancer, och då til följde deraf, ej makars förening i himmelen warder nekad, utan blott gifwes tillkänna, at den himmelska föreningen emellan Gud och menniskan, måste taga des början här i verlden, med mindre en sådan förening, fortfarande i himmelen, sedermera skall äga rum, efter der tages icke til äkta, eller warder någon bortgift, det är så mycket sagt, det himmelska äktenskapet måste här i verlden hafva tagit des begynnelse; ty följer, at desse *Herrans* ord, aldeles icke tjena til bevis emot Författaren. Men - - - låtom oss följa på sporen den sanna Naturen och den lefwande känslan; uphöja de icke sin röst, til försvar för et himmelskt äktenkap, som blir en Guds skänk för dygden, och en ewig förlust för lasten? Har väl någon enda äkta maka gifvits, som med des andra hälft varit, liksom til själen förenad, hvilken icke, då en af dem dödt, under sin känbara och smärtande mistning, funnit en särdeles tröst, uti den tankan, at åter få råka sin ur tiden flydda vän i det andra lifvet, och der ätmötas, der omfamnas? Detta är en sanning lika äldrig med naturen sjelf, hvar

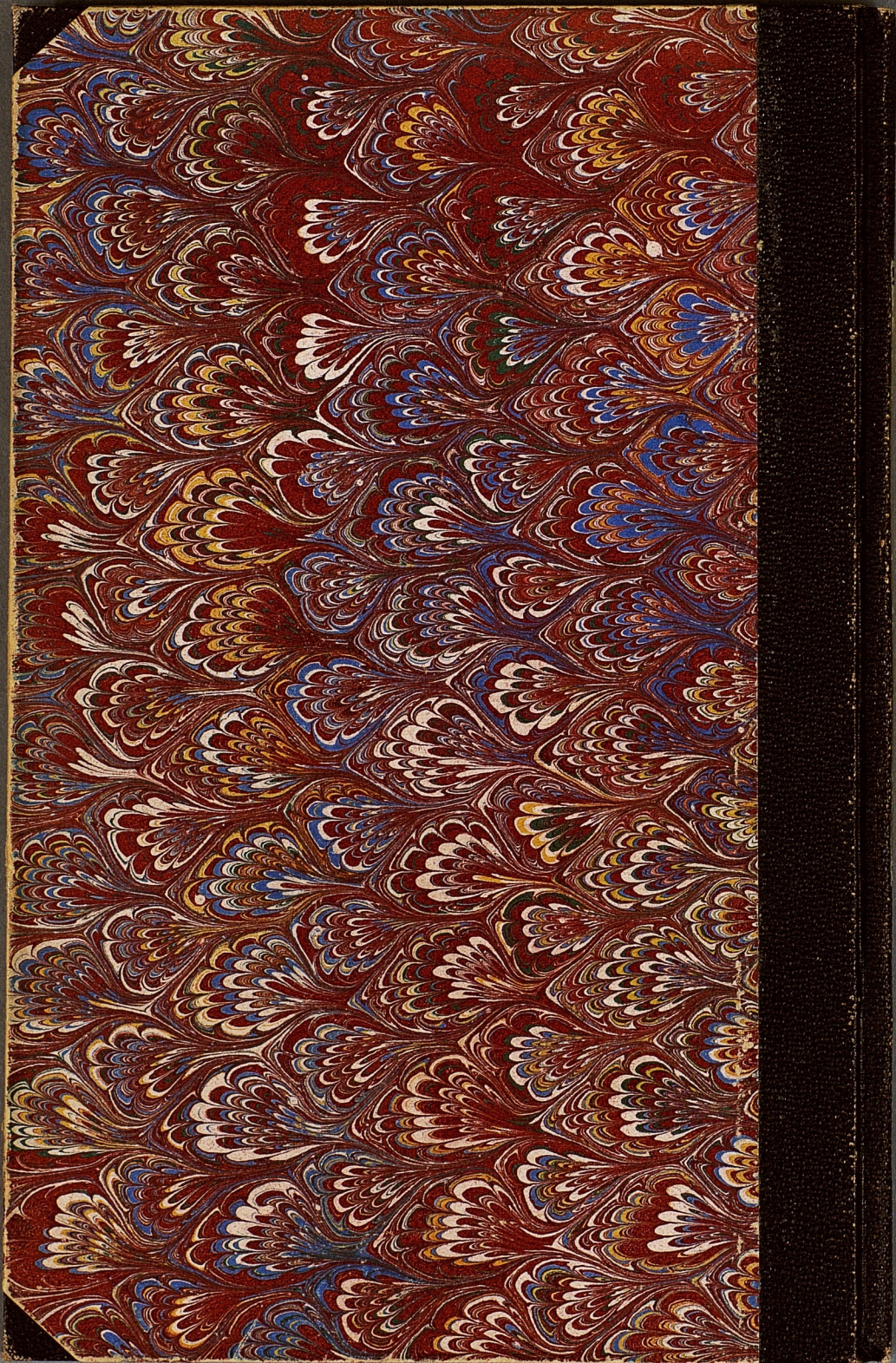
hvarföre ock ännu ibland hedningarne plägar hända, såsom en misfskapad lemning af den fanna forntidens Guda-lära, at qvinnan efter mannens död, blandar på Bålet sin aka med des makas, för at båda råkas i oförgängeligheten. Märk at Turturdufvan dör af sorg, då den förlorat sin maka; och i fölgd af den sinnebild Turturdufvan äger af en rätt äkten-skaps-kärlek, skulle en maka i gamla Test. då hon lemnadt sin man, uti des nyfsfödda barn, en önskad kärleks-pant, frambära til offer tvenne turturdufvor, såsom tecken af sin förnyade kärlek; och detta offer säges uti Bibelns heliga Analogie-Språk, vara *Herranom* en föt lukt, hvarigenom hon blef ren och af Präkten försonad. Hvad är detta obegripeliga som kännes så ömt i hjertat, då en menniska är kär: en känsla som blott är helgad åt dygden då man ännu är ung och ofkyldig, men hvilken sedermera aldeles förlorar sin ljuflighet, eller ock blir upblandad med en hemsk svartsjuka och andra häftigheter, som äro odygdens och elaka passioners foster, *Herren* är icke Vredens oförfonliga och hämdgiriga Gud, utan han är äkten-skapets, kärlekens, vänskapens, evighetens och nöjets Gud. En Gud som befordrar allt fällt och lyckligt hos menniskan, både i detta och det andra lifvet, skulle han väl då åtkilja tvenne fåta makar genom döden, om icke för at låta dem åter-råkas? Skulle han, som säger at äkten-skaps-skilnad blott blef tillåten af Moses för hjertats ondka, lik väl vara äkten-skaps-skiljare, vänskapens och nöjets förstörare? Är icke Hans Lagar eviga och oförbytliga, så at icke en enda bok-staf af den fanna lagen skall blifva om intet, och säger Han icke, at allt det som fädt en andelig förbindelse på jorden, skall äga en andelig förbindelse i himmelen; och den äkten-skaps-förbindelse som sker emellan tvenne finnen, den är icke längre naturlig eller kropplig, ty den kännes på afstånd och hindras ej af tid och rymd. Är nu Gud Sällhetens, Nyttans och Nöjets Gud, ja, Ijelfva källan til allt godt, och ingen ting kan utgå från honom, hvilket icke finnes hos honom, så frågar jag, om han kunnat skapa äkten-skapets Gudomeliga och vänskapens förtjufande nöjen, at ällka och blifva ällkad, blott för at uplifva ofs i denna verlden, men i Ijelfva glädjens, i Ijelfva fällhetens hemvist, göra ofs der-af evinnerligen förlustige?

www.books2ebooks.eu